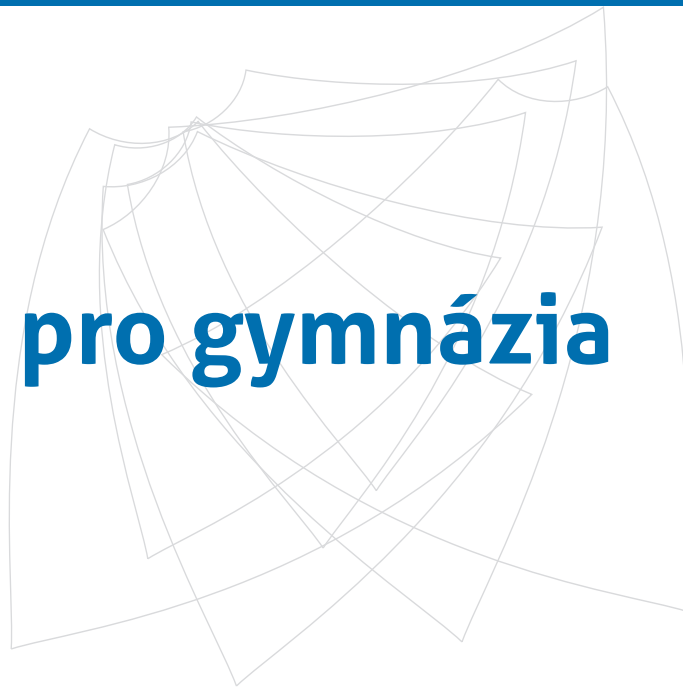

Nabídka aktivit pro gymnázia

Geografie

2021/2022

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

na naší katedře jsme pro Vás a Vaše studenty připravili nabídku přednášek, terénních cvičení a dalších aktivit na letošní školní rok. **Reagujeme i na proměny vzdělávání dané epidemickou situací** – školám nabízíme do výuky výběr témat geografických přednášek, z nichž některé **dokážeme zprostředkovat pro Vaše studenty on-line v rámci distanční výuky**. Pokud to situace umožní, s přednáškami **rádi přijedeme i k Vám na školu** do hodiny zeměpisu nebo **Vás a Vaše studenty přivítáme v Olomouci**, kde pro Vás připravíme prohlídku fakulty, ukážeme výsledky naší práce i samotné geografické pracoviště. Nabízíme také **organizaci terénního cvičení** pro Vaše studenty. Členové katedry jsou také připraveni pomoci Vaším studentům při realizaci geograficky zaměřené **stredoškolské odborné činnosti**.

Všechny nabízené aktivity jsou bezplatné. Pouze v případě terénních cvičení si studenti hradí náklady na dopravu a případně stravu. Pokud Vás kterákoli z aktivit zaujme a chtěli byste se o ní dozvědět více či si ji přímo objednat, prosím neváhejte a kontaktujte mne na adrese jan.hercik@upol.cz.

Terénní cvičení pro studenty středních škol

Katedra geografie a Centrum pro interdisciplinární terénní výuku žáků ZŠ a SŠ již řadu let pořádá pro žáky základních a středních škol různě tematicky zaměřená terénní cvičení. V rámci nich si žáci mohou např. prohloubit své dovednosti **orientace v terénu, práce s mapou a GPS**, naučí se sbírat **geografická data a informace v terénu**, zkusí si např. pracovat s vybranými **měřicími přístroji využívanými ve fyzické geografii**, jako je hydrometrická vrtule, anemometr a další. Další informace případně najdete i na webu <http://civ.upol.cz>

Nabídka on-line přednášek pro distanční výuku

Pro současnou situaci, v níž školy využívají také distanční formy výuky, nabízíme možnost spojení našeho pracoviště s Vašimi studenty formou on-line videokonference, kterou můžete zařadit do Vaší hodiny zeměpisu. Pokud Vás zaujme některé téma z naší nabídky, kontaktujte mne na adrese jan.hercik@upol.cz a s příslušným kolegou domluvíme konkrétní datum a čas i technické detaily realizace přednášky.

Islámský fundamentalismus

Miloš Fňukal

Problematika islámu a jeho vztahu k islámskému fundamentalismu patří k mediálně nejžhavějším tématům dnešní doby. V rámci přednášky se Vám pokusíme nastínit rozdíl mezi islámem a islámským fundamentalismem, popíšeme si vybrané projevy islámského fundamentalismu v současnosti i minulosti a v neposlední řadě se pokusíme nastínit příčiny a možná řešení této problematiky.

Vybrané aktuální otázky geografie Evropy

Martin Jurek

Vývoj evropské populace ve 21. století – proměna struktury, výzvy dané stárnutím obyvatel, migrací, pokroky v lékařství, technologickými novinkami. Ekonomické proměny kontinentu – vyřazení se s hospodářskou krizí, současná podoba zemědělství, průmyslu, energetiky, trendy dalšího vývoje. Politická situace v různých částech Evropy – konfliktní oblasti, separatismus, současný stav a význam evropské integrace.

Globální klimatická změna

Michal Lehnert

Klimatická změna a související extrémní projevy počasí patří k jednomu z veřejností a médií nejčastěji probíraných environmentálních témat. Zorientovat se ve změti informací není jednoduché. Dochází ke změnám klimatu? Do jaké míry jsou způsobeny lidskou činností? Jak bude v budoucnu vypadat klima na našem území a jak se na tyto změny můžeme připravit?

Tepny moderní společnosti – současné trendy v rozvoji dopravních sítí

Jan Hercik

Kvalitní dopravní systém je jednou z podmínek fungování moderní společnosti jak na globální, tak i regionální úrovni. V rámci přednášky se zaměříme na dopravní sítě jako jednu ze součástí dopravního systému. Zjistíme, jaké faktory mají vliv na charakter sítí a jak kvalita dopravní sítě dokáže ovlivnit rozvoj území.

Rybníky v současné a historické krajině

Jindřich Frajer

Rybníky jsou neodmyslitelnou součástí krajiny České republiky a dotváří krajinný ráz téměř každé obce. Přesto je počet i velikost dnešních rybníků pouhým stínem rozsáhlých rybníčních soustav, které byly na našem území v minulosti vybudovány a v průběhu 19. století byly zrušeny. Co vedlo k jejich zrušení? Jak se proměnila funkce rybníků v současnosti? Mohou rybníky pomoci krajině v době sucha či povodní?

Nabídka prezenčních přednášek na středních školách

Pro období, kdy to bude s ohledem na epidemickou situaci možné, nabízíme možnost přijet s vybraným geografickým tématem přímo do Vaší hodiny zeměpisu. Pokud Vás zaujme kterékoli téma z naší nabídky, kontaktujte mne na adrese jan.hercik@upol.cz a s příslušným kolegou domluvíme konkrétní datum návštěvy.

Co všechno je geografie

Marián Halás

Geografie je široká disciplína výrazně přesahující rámec učiva na středních školách. Zjednodušeně řečeno je geografie úplně všechno kolem nás, když v tom hledáme souvislosti prostorového rozložení daných jevů, činností nebo procesů. V přednášce budou představeny některé méně tradiční disciplíny geografie, kterými je možné se zabývat (např. geografie sportu, geografie kultury, geografie sociálních sítí, geografie strachu atd. – výběr témat bude podle toho, kdo přednášku povede).

Mapové servery – prostorová data online pro praxi a zábavu

Petr Šimáček

Na konkrétních ukázkách a praktických příkladech mapových serverů z ČR a zahraničí jsou demonstrovány zajímavé funkce a aplikace GIS technologií pro praktické využití. Součástí jsou také mapové servery určené pro zábavu a testování geografických znalostí. V rámci tématu je možné zvolit alternativu přednášky s demonstrací, nebo praktickou výuku v počítačové učebně (vhodnější varianta).

Jak člověk ovlivňuje reliéf?

Irena Smolová

Člověk velmi aktivně a v posledním období stále s větší intenzitou zasahuje do přírodních procesů. Řada nových tvarů vzniká záměrnou činností (např. nové ostrovy, průplavy, hornická díla), mnoho tvarů však vzniká i neplánovaně a může být rizikem pro území.

Význam sítě měřicích stanic na našich řekách

Renata Pavelková

Co je to průtok a vodní stav. Síť měřicích stanic. Přístroje používané v praxi. Důležitá pracoviště, která se měřením zabývají. Předpoklady našeho státu na extrémní hydrologické situace (sucho, povodně). Jak se projevují v krajině nebo ve městě. Jak se můžeme připravit a omezit následky.

Rybníky v současné a historické krajině

Jindřich Frajer

Rybníky jsou neodmyslitelnou součástí krajiny České republiky a dotváří krajinný ráz téměř každé obce. Přesto je počet i velikost dnešních rybníků pouhým stínem rozsáhlých rybníčných soustav, které byly na našem území v minulosti vybudovány a v průběhu 19. století byly zrušeny. Co vedlo k jejich zrušení? Jak se proměnila funkce rybníků v současnosti? Mohou rybníky pomoci krajině v době sucha či povodní?

Město a specifika jeho podnebí (na příkladu Olomouce)

Miroslav Vysoudil

Obsahem přednášky je seznámení se zvláštnostmi podnebí měst se zaměřením na studium podnebí v Olomouci a nejbližším okolí. Součástí přednášky může být návštěva stanic sítě MESSO.

Městská a příměstská krajina a jejich termální obraz

Miroslav Vysoudil

Obsahem přednášky je základní informace o metodě pozemního termálního monitoringu, který umožňuje popsat rozdíly v povrchových teplotách vybraných ploch (pokryvů) v krajině (městské, venkovské, zemědělské atd.). Součástí přednášky může být praktická ukázka.

Globální klimatická změna

Michal Lehnert

Klimatická změna a související extrémní projevy počasí patří k jednomu z veřejností a médií nejčastěji probíraných environmentálních témat. Zorientovat se ve změti informací není jednoduché. Dochází ke změnám klimatu? Do jaké míry jsou způsobeny lidskou činností? Jak bude v budoucnu vypadat klima na našem území a jak se na tyto změny můžeme připravit?

Přírodní rizikové procesy na Olomoucku (případně v jiném regionu)

Irena Smolová

Přednáška je zaměřena na rizikové přírodní procesy akcelerované lidskou činností v krajině, rizika lidských aktivit (antropogenní zásahy) a jejich dopady na životní prostředí a kvalitu života se zvláštním zřetelem na území Olomoucka. Zaměření na: hydrologická rizika a jejich environmentální důsledky a ochranu území před povodňovým rizikem.

Staré cesty v krajině současnosti

Aleš Létal

Tematika zaměřená na prezentaci konkrétních příkladů průběhů starých cest a jejich reliktvů v krajině na mapách, lidarových snímcích nebo ortofotomapách. Součástí je prezentace doprovodných prvků cest a také předměty, které je možné v blízkosti cest nalézt díky archeologické prospekci.

Jak se za posledních 25 let změnila těžba nerostných surovin v ČR?

Irena Smolová

Tematicky je přednáška zaměřena na proces transformace těžebního průmyslu po roce 1989 a základní skupiny nerostných surovin, které byly, jsou nebo mohou v budoucnu být pro nás strategické. Hlavní pozornost: energetické suroviny a vybrané stavební suroviny.

Islámský fundamentalismus

Miloš Fňukal

Problematika islámu a jeho vztahu k islámskému fundamentalismu patří k mediálně nejžhavějším tématům dnešní doby. V rámci přednášky se Vám pokusíme nastínit rozdíl mezi islámem a islámským fundamentalismem, popíšeme si vybrané projevy islámského fundamentalismu v současnosti i minulosti a v neposlední řadě se pokusíme nastínit příčiny a možná řešení této problematiky.

Regionální identita obyvatel

Miloslav Šerý

Přednáška se zaměří na představení prostorových identit obyvatel, procesu jejich formování, reprodukce či zániku. Pozornost bude také věnována jejich významu v procesech regionálního rozvoje.

Vnímání prostoru a mentální mapy

Petr Šimáček

V úvodní části budou představeny faktory ovlivňující vnímání prostoru každým jedincem, v druhé části si každý student vyzkouší vytvořit vlastní mentální mapy.

Jak se mění současná česká města

Marián Halás

Současná česká města zažívají v poslední době velmi dynamický vývoj, mění se jejich vzhled, funkční struktura, mění se centra měst i některé čtvrtě, probíhá nová výstavba, mění se toky lidí i doprava ve městech. V přednášce budou představeny některé výrazné trendy vývoje měst České republiky v posledních cca dvou desetiletích, které budou zároveň demonstrovány na konkrétních příkladech.

Tepny moderní společnosti – současné trendy v rozvoji dopravních sítí

Jan Hercik

Kvalitní dopravní systém je jednou z podmínek fungování moderní společnosti jak na globální, tak i regionální úrovni. V rámci přednášky se zaměříme na dopravní sítě jako jednu ze součástí dopravního systému. Zjistíme, jaké faktory mají vliv na charakter sítí a jak kvalita dopravní sítě dokáže ovlivnit rozvoj území.

Volební chování obyvatel a jeho prostorové aspekty

Miloslav Šerý

Přednáška bude obsahově zaměřena na představení základních poznatků souvisejících s prostorovým chováním obyvatel. Vysvětleny budou základní trendy volebního chování a uplatňované koncepty. Představeny budou i základní metody hodnocení.

Geografie hazardu – moderní směr v geografickém výzkumu

David Fiedor

Problematika hazardu v současné době hýbe současným českým veřejným prostorem. Dlouho byl hazard v České republice vnímán jako výhradně zdravotní či sociální problém hráčů. Mnohými je vnímán také jako prostředek pro tvorbu pracovních míst a především jako odvětví, které přináší do státního rozpočtu i rozpočtů obecních samospráv významné daňové příjmy. Přednáška se zaměří především na ekonomické dopady hazardu. Ty budou prezentovány v kontextu prostorových vzorců uspořádání hazardu na území ČR a veřejné politiky jeho regulace.

Vybrané aktuální otázky geografie Evropy

Martin Jurek

Vývoj evropské populace ve 21. století – proměna struktury, výzvy dané stárnutím obyvatel, migrací, pokroky v lékařství, technologickými novinkami. Ekonomické proměny kontinentu – vyřazení se s hospodářskou krizí, současná podoba zemědělství, průmyslu, energetiky, trendy dalšího vývoje. Politická situace v různých částech Evropy – konfliktní oblasti, separatismus, současný stav a význam evropské integrace.

<https://geography.upol.cz>

